

การคัดแยกขยะ

องค์การบริหารส่วนตำบลขามทะเลสอ อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

สถานการณ์ขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามทะเลสอ ในปัจจุบันเริ่มเป็นปัญหามากขึ้นเรื่อยๆ สืบเนื่องจากจำนวนขยะที่มีมากขึ้น สาเหตุประการหนึ่ง คือ ประชาชนยังไม่มี การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทำให้ขยะที่จัดเก็บมีทั้งขยะเปียก ขยะแห้ง หรือแม้แต่ขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่มือถือ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ ผลจากการไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทำให้ขยะมีน้ำหนักรวม โดยเฉพาะขยะเปียกที่มีน้ำผสมอยู่ ดังนั้น เมื่อรถขนขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลขามทะเลสอ นำขยะไปทิ้งที่ทิ้งขยะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ซึ่งน่าเสียดายว่าเงินงบประมาณที่นำไปใช้มาจากเงินภาษีของพี่น้องประชาชน ทั้งสิ้น จากปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลขามทะเลสอ จึงมีแนวคิดในการลดปริมาณขยะ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ ด้วยการขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนได้ร่วมกันลดปริมาณขยะด้วยวิธีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ซึ่งถือว่าเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ ก่อนอื่นมาทำความรู้จักกันก่อนว่าขยะหลังจากนำมารีไซเคิลได้ จะสามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง

๑. ขยะประเภท กระจก อลูมิเนียม และ กระจกเหล็ก

สามารถนำไปรีไซเคิลและผลิตเป็น กระจก อลูมิเนียม กระจกเหล็ก ชิ้นส่วนจักรยานยนต์ และอุปกรณ์ก่อสร้าง ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เป็นต้น

๒. ขยะประเภท กระดาษหนังสือพิมพ์ นิตยสาร กล่องกระดาษ กลังอนม

สามารถนำไปทำเป็นกล่องกระดาษที่มีความแข็งแรง กระดาษทิชชู เป็นต้น

๓. เสื้อผ้า

เป็นเสื้อผ้ามือสอง

๓. ขวดแก้วใส หรือ สีชา

นำไปผลิตขวดใหม่ได้

๔. ขวดแก้วสีอื่นๆ

นำไปผลิตเป็นพื้นกระเบื้อง

๕. ขวดน้ำพลาสติก

นำไปผลิตเป็นผ้าพลาสติกได้

๖. พลาสติกต่างๆ

นำไปผลิตพลาสติกที่ใช้ในการก่อสร้าง หรือพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้ง หรือไม่ก็ผลิตเป็นปากกา

๗. พลาสติกที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์

นำไปผลิตพลาสติกที่ใช้ในการก่อสร้าง หรือพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้ง หรือไม่ก็ผลิตเป็นปากกา

สิ่งที่ควรระวังเกี่ยวกับการทิ้งขยะ

การแยกขยะเป็นสิ่งที่ดีควรให้การสนับสนุนแต่ต้องทำความเข้าใจระหว่างผู้ทิ้งขยะกับผู้เก็บขยะด้วย

๑. การเก็บขยะที่รีไซเคิลได้นั้นจะเก็บเฉพาะขยะที่สะอาด ส่วนขยะที่สกปรกไม่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น ขยะสด ขยะที่สามารถเผาได้ ขยะที่ไม่สามารถเผาได้ควรแยกส่งบรรจุขยะให้ชัดเจน

๒. ขยะ ที่รีไซเคิลได้นั้นจะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์นำกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้นไม่ควรทิ้งขยะที่จะนำมารีไซเคิลได้ปะปนกัน แยกถุงทิ้งและแสดงหน้าถุงบรรจุให้ชัดเจนว่าเป็นขยะแบบไหน

๓. ควรจะแยกวันเก็บขยะให้ชัดเจนว่าวันไหนจะเก็บขยะประเภทใด

วิธีการแยกขยะ

๑. กระจ่าง

กระจ่างควรแยกประเภทว่าเป็นอโลหะหรือพลาสติกและควรล้างทำความสะอาดภายในให้เรียบร้อยก่อน

๒. กระจ่างจะแยกเป็น ๔ ประเภทหลักๆคือ

๒.๑ กระจ่างหนังสือพิมพ์และใบปลิว

๒.๒ นิตยสาร

๒.๓ กล่องกระจ่าง ควรแยกเอาส่วนที่เป็นโลหะออกให้หมด เช่น แม็กเย็บกล่อง

๒.๔ กล่องนม ควรคลี่ออกและล้างให้สะอาดก่อนทิ้ง

๓. เสื้อผ้า

เสื้อผ้าที่จะนำไปรีไซเคิล ควรเป็นเสื้อผ้าที่ไม่สกปรก และมีรอยขาดนิดหน่อยหรือเป็นรู กระดุมหลุดเป็นต้น

๔. ขวด

ขวดควรแยกเป็นขวดใส ขวดสีชา และขวดสีอื่นๆ และควรล้างทำความสะอาดก่อนนำมาส่ง ควรแยกฝาที่เป็นโลหะทิ้งไปกับขยะที่ไม่สามารถเผาได้ ฝาพลาสติกทิ้งไปกับขวดพลาสติก ส่วนขวดที่แตกแล้วทิ้งไปกับขยะที่ไม่สามารถเผาได้

๕. พลาสติกต่างๆ

ขวด พลาสติกควรล้างทำความสะอาดก่อนทิ้งพลาสติกบรรจุภัณฑ์ เฉพาะสีขาวควรล้างทำความสะอาดก่อนทิ้งถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ควรล้างทำความสะอาดก่อนทิ้ง

ขยะอื่นๆ ที่ต้องผ่านกระบวนการก่อนนำกลับมาใช้ และที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้

๑. ขยะที่สามารถเผาได้

เป็นประเภทขยะสด ขยะที่ไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ เช่น ของเล่น ตุ๊กตา หนังสือสัตว์ ฝา แต่ควรแยกส่วนที่เป็นโลหะออกเสียก่อน ขยะสด ควรรีดน้ำออกให้เหลือน้อยที่สุดและพันด้วยกระดาษ หนังสือพิมพ์ไม่ควรใส่ถุงพลาสติกแล้วนำมาทิ้งผ้าอ้อมที่ใช้แล้วควรห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ก่อนนำมาทิ้ง

๒. ขยะที่ไม่สามารถเผาได้

แก้ว โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เตารีด หม้อต้มน้ำ ที่ปั๊มขนมปัง ที่เป่าผม โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องซักผ้า วิทยุ เป็นต้น

ข้อควรระวัง แก้ว มีด ของมีคมควรห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ก่อนทิ้ง กระจ่างสเปร์ย ควรเจาะรู ๒ รูก่อนนำมาทิ้ง

๓. ขยะที่มีขนาดใหญ่

เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเสียง จักรยานยนต์ เป็นต้น

๔. ขยะเป็นพิษ

ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า ควรใส่ถุงพลาสติกก่อนนำมาทิ้ง ถ้าหลอดแตกให้ทิ้งเป็นขยะเผาไม่ได้

ผลกระทบต่อสุขภาพอันเกิดจากขยะพิษประเภทต่าง ๆ

ประเภทของสาร ผลิตภัณฑ์ที่พบ ผลต่อสุขภาพ

๑. สารปรอท

หลอดฟลูออเรสเซนต์ ปวดศีรษะ ง่วงนอน อ่อนเพลีย
หลอดนีออน ซึมเซา อารมณ์แปรปรวน จิตใจไม่สงบ
กระจกส่องหน้า ประสาทหลอน สมองสับสน สมองอึกเสบ

๒. สารตะกั่ว

แบตเตอรี่รถยนต์ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ซีดลง ปวดหลัง
ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ มีอาการทางสมอง
ตะกอนสี หมึกพิมพ์ ฯลฯ ทำให้ความจำเสื่อม ชักกระตุกและหมดสติลง

๓. สารแมงกานีส

ถ่านไฟฉาย ตะกอนสี ปวดศีรษะ ง่วงนอน จิตใจไม่สงบ
เครื่องเคลือบดินเผา ประสาทหลอน เกิดตะคริวที่แขน ขา สมองสับสน สมองอึกเสบ

๔. สารแคดเมียม

ถ่านนาฬิกาควอตซ์ ทำให้เกิดโรคอิตาลี-อิตาลี อาการปวดในกระดูก

๕. สารฟอสฟอรัส

ยาเบื่อหนู ตะกอนสี ฯลฯ เหนื่อยบวม เยื่อปากอึกเสบ

๖. สารเคมี

สเปรย์ ยาหอมมม ยาทาเล็บ เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง ประเภทอื่น ๆ ยาล้างเล็บ ยาฆ่าแมลง และเยื่อหูทางเดินหายใจ ปวดศีรษะ ยารักษาโรค ยากำจัดวัชพืช หายใจขัด เป็นลม ฯลฯ

ขั้นตอนการแยกขยะอย่างง่ายแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

๑) ขยะเศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ หรือที่แต่เดิมเรียกว่า ขยะเปียก ได้แก่ เศษอาหาร พืช ผัก เปลือกผลไม้ อินทรีย์วัตถุที่ย่อยสลายเน่าเปื่อยง่าย มีความชื้นสูงและส่งกลิ่นเหม็นได้รวดเร็ว

๒) ขยะ ยังใช้ได้หรือเรียกว่าขยะรีไซเคิล หรือที่ แต่เดิมเรียกว่า ขยะแห้ง ได้แก่ พลาสติก กระดาษ โลหะ พลาสติก เศษผ้า ฯลฯ ซึ่งเราสามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ใหม่ได้อีก

๓) ขยะ ที่มีพิษภัยอันตรายซึ่งเกิดจากบ้านเรือน ได้ตั้งถังสีเทาฝาสีส้ม ไว้สำหรับให้ประชาชนนำขยะ ที่มีพิษภัยอันตรายซึ่งเกิดจากบ้านเรือนมาทิ้งโดยตั้งไว้ตามสถานีบริการน้ำมันและสถานที่อื่น ๆ ซึ่งขยะพวกนี้ ได้แก่ หลอดไฟ และหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่เสียแล้ว แบตเตอรี่รถยนต์ และถ่านไฟฉายที่หมดอายุ กระจกยาฆ่าแมลง และยาปราบศัตรูพืช ภาชนะใส่แล็กเกอร์ และทินเนอร์ ภาชนะใส่น้ำมันเครื่อง และน้ำมันเบรก น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์ ยารักษาโรค ที่เสื่อมคุณภาพ ฯลฯ รวมทั้งได้จัดให้มีวันทิ้งของเหลือใช้ เพื่อให้ประชาชนนำขยะประเภทนี้มาทิ้ง จากนั้นก็จะจ้างบริษัทเอกชนนำไปทำลายอย่างถูกหลักวิชาการต่อไป

วิธีการลดขยะได้ด้วย 4 Rs

"ปัญหาขยะจะหมดไปด้วยจิตสำนึกไทยรีไซเคิล"

๑. Reduce ลด การใช้ ลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือย ใช้อย่างประหยัด และใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ทำอาหารให้พอดีรับประทาน เลือกซื้อสินค้าที่ไม่บรรจุห่อหลายชั้น ใช้ผ้าเช็ดหน้า แทนกระดาษทิชชู พกถุงผ้าไปตลาด
๒. Repair การซ่อมแซม การซ่อมแซมวัสดุสิ่งของที่ชำรุด ให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้ยาวนานไม่ต้องทิ้งเป็นขยะหรือต้องสิ้นเปลืองซื้อใหม่
๓. Reuse การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น ขวดแก้วนำไปล้างไว้ใส่น้ำดื่ม
๔. Recycle การ นำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ทำให้ไม่ต้องนำทรัพยากรธรรมชาติมาผลิตสิ่งของต่าง ๆ แต่ใช้ขยะเป็นวัตถุดิบทดแทนในการผลิตสิ่งของต่าง ๆ

แนวทางการใช้ประโยชน์จากวัสดุรีไซเคิล

โดยทั่วไปการแยกขยะที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชน โรงเรียน ตลาด โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า และสถานที่อื่น ๆ นั้นแยกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ขยะเศษอาหาร แยกเพื่อนำไปกำจัดโดยวิธีปุ๋ยหมัก
๒. ขยะ ยังใช้ได้ หรือขยะรีไซเคิลแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ โดยการนำกลับเข้าสู่กระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ การนำกลับมาใช้ใหม่ หรือรีไซเคิล คือ การนำขยะหรือวัสดุที่ใช้แล้ว มาผ่านกระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ โดยโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีกระบวนการผลิต ๔ ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวม การแยกวัสดุแต่ละชนิดออกจากกัน การผลิตหรือปรับปรุง และสุดท้าย การนำมาใช้ประโยชน์ โดยในส่วนของขั้นตอนการผลิต นั้นวัสดุพวกแก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ จะผ่านกรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกัน
๓. ขยะพิษ แยกเพื่อรวบรวมส่งกำจัดด้วยวิธีที่เหมาะสม อาจใช้ได้ทั้งวิธีการฝังกลบโดยวิธีพิเศษ และการเผาหลัง จากวัสดุผ่านกระบวนการผลิต จะได้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยจะพบสัญลักษณ์รีไซเคิล ปรากฏอยู่บนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิลทุกชิ้น การนำกลับมาใช้ใหม่ การ นำขยะมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ทำให้ไม่ต้องนำทรัพยากรธรรมชาติมาผลิตสิ่งของต่าง ๆ แต่ใช้ขยะเป็นวัตถุดิบทดแทนในการผลิตสิ่งของต่าง ๆ